

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K limitaci odpovědnosti providera v prostředí internetu - aktuální judikatura

Na portále epravo.cz[1] byl zpočátku tohoto roku publikován článek, ve kterém jsem se zabýval problematikou odpovědnosti providera v prostředí internetu. Věnoval jsem se především principům (základním pravidlům) platné právní úpravy, která na vnitrostátní i unijní úrovni působí jako odpovědnostní filtr, když do značné míry limituje odpovědnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb (providerů) a v řadě případů brání uplatnění nároků z odpovědnosti vůči providerovi. Závěrem článku bylo avizováno, že v navazujícím příspěvku bude pozornost věnována především vybraným rozhodnutím soudů, v jejichž rozhodovací praxi je podrobněji vykládána evropská a česká legislativa. Daný příslib je naplněn v následujícím textu.

Judikatura Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) a německých soudů

K problematice odpovědnosti poskytovatele služeb informační společnosti (dále též jen „provider“) se již opakovaně ve své rozhodovací praxi vyjádřil SDEU. Níže si dovoluji odkázat na nejvýznamnější rozhodnutí k dané problematice.

Rozsudek SDEU ze dne 23. 3. 2010 ve spojených věcech C-236/08 až C-238/08 - k odpovědnosti provozovatele systému placené optimalizace pro internetové vyhledávače (vyhledávání dle klíčových slov)[2]

Podstatou právního sporu byla tvrzení žalobců, že při užívání vyhledávače Google se při zadání výrazů tvořících jejich ochranné známky uživateli internetu v kolonce „sponzorované odkazy“[3] objeví odkazy na internetové stránky nabízející napodobeniny výrobků žalobců. Bylo rovněž prokázáno, že společnost Google nabízí inzerentům možnost výběru nejen klíčových slov odpovídajících ochranným známkám žalobců, ale také těchto klíčových slov ve spojení s výrazy evokujícími napodobení, jako jsou „imitace“ a „napodobenina“. Žalobci podali proti společnosti Google žalobu, ve které se domáhali toho, aby zejména bylo určeno, že společnost Google poškodila ochranné známky.

SDEU předně deklaroval, že **optimalizace pro vyhledávače naplňuje definiční znaky služby informační společnosti, takže poskytovatel takové služby principiálně může využít omezení odpovědnosti dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na**

vnitřním trhu (dále jen „*směrnice o elektronickém obchodu*“).

Francouzský kasační soud v souvislosti s řešením sporu předložil zásadní předběžnou otázku, na kterou SDEU odpověděl tak, že článek 14 směrnice o elektronickém obchodu musí být vykládán v tom smyslu, že pravidlo v něm uvedené, tj. **omezení odpovědnosti se použije na poskytovatele optimalizace pro vyhledávače na internetu, jestliže tento poskytovatel nehrál aktivní roli takové povahy, že by bylo možné konstatovat, že uložená data zná nebo kontroluje. Jestliže takovou roli nehrál (tj. jeho chování bylo jen čistě technické, automatické a pasivní), takový poskytovatel nemůže být odpovědný za data, která uložil na žádost inzerenta, s výjimkou případu, kdy poté, co se dozvěděl o protiprávním charakteru těchto dat nebo činností tohoto inzerenta, uvedená data neprodleně neodstraní nebo k nim neznemožní přístup.** Okamžik, který je považován za příslušný moment, kdy se provider relevantně dozvěděl o protiprávním obsahu či chování, nebyl precizně vymezen (SDEU uvedl toliko, že se tak děje prostřednictvím informace poskytnuté poškozeným či „jinak“; princip přístupu obdobného přístupu subjektu postupujícího s řádnou péčí byl vymezen až v pozdějším rozhodnutí SDEU).

Dle SDEU pouhá okolnost, že optimalizace pro vyhledávače je placená nebo skutečnost, že společnost Google stanoví způsoby odměňování, nemůže mít automaticky za následek, že se na společnost Google nebudou vztahovat odchylky v oblasti odpovědnosti stanovené ve směrnici o elektronickém obchodu. Rovněž tak shoda mezi vybraným klíčovým slovem a vyhledávaným výrazem zadaným uživatelem internetu nestačí sama o sobě k tomu, aby se mělo za to, že společnost Google zná nebo kontroluje data, která do jejího systému zadali inzerenti a která byla uložena do paměti na její server. **Naproti tomu je relevantní analýza role, kterou společnost Google hraje při vypracování obchodního sdělení připojeného k reklamnímu odkazu nebo při stanovení či výběru klíčových slov.**

Rozsudek SDEU ze dne 12. 7. 2011 ve věci L'Oréal SA a další proti eBay International AG a další (C-324/09)[4] - k odpovědnosti provozovatele on-line tržiště[5]

V posuzovaném případě společnost L'Oréal společnosti eBay vytýkala, že se účastní na porušování práva ochranných známek, kterých se dopouštějí uživatelé jejích internetových stránek. Společnost eBay mj. tím, že od poskytovatele placené služby optimalizace pro vyhledávače na internetu (systém AdWords vyhledávače Google) nakoupila klíčová slova odpovídající názvům ochranných známek společnosti L'Oréal, směřovala své uživatele k výrobkům porušujícím právo ochranných známek, které jsou nabízeny k prodeji na jejích internetových stránkách. Navíc společnost L'Oréal byla toho názoru, že úsilí, které společnost eBay vynaložila k předcházení prodeje padělků na svých internetových stránkách, nebylo dostatečné. Společnost L'Oréal identifikovala různé formy porušování, mezi nimi mj. prodej a nabídku k prodeji výrobků označených ochrannými známkami společnosti L'Oréal, které byly touto společností určeny k prodeji ve třetích zemích (paralelní dovoz), spotřebitelům v EU.

V odpovědi na jednu z položených předběžných otázek SDEU především upřesnil některé aspekty týkající se odpovědnosti provozovatele on-line tržiště. Soudní dvůr judikoval, ačkoli posouzení problematiky přísluší primárně vnitrostátním soudům, **že poskytuje-li provozovatel pomoc spočívající zejména v optimalizaci prezentace nabídek k prodeji on-line nebo propagaci těchto nabídek (tzn. vyvine-li jakoukoli aktivitu směrem k ovlivnění obsahu), nezaujímá neutrální postavení, naopak hraje aktivní roli takové povahy, že by bylo možné konstatovat, že data týkající se těchto nabídek zná nebo kontroluje.** V takovém případě se poskytovatel nemůže dovolávat výjimky v oblasti odpovědnosti stanovené v článku 14 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu.

Vnitrostátní soudy musejí mít možnost nařídit provozovatelům přijetí opatření, jejichž cílem je nejen

ukončení porušování práv (zde práv duševního vlastnictví), ale také **předcházení dalšímu porušování práv**. Proto i pokud by provozovatel on-line tržiště nehrál aktivní roli (a jeho činnost by podléhala výluce z odpovědnosti dle čl. 14 odst. 1 písm. a) směrnice o elektronickém obchodu), **nebylo by možné se dovolávat výjimky z odpovědnosti za škodu, jestliže provozovatel byl seznámen se skutečnostmi nebo okolnostmi, na základě nichž by hospodářský subjekt postupující s řádnou péčí musel konstatovat protiprávnost dotčených nabídek k prodeji, a v případě takového seznámení se nejednal neprodleně v souladu s odst. 1 písm. b) čl. 14 směrnice o elektronickém obchodu.**

Rozsudek SDEU ze dne 24. 11. 2011 ve věci Scarlet Extended SA proti Sociétés belge des auteurs compositeurs et éditeurs (C 70/10)[6] - k odpovědnosti poskytovatele připojení[7]

V tomto případě se jednalo o právní spor mezi společností Scarlet, která je poskytovatelem připojení k internetu, a subjektem SABAM, který je belgickou ochrannou organizací zastupující nositele autorských práv. SABAM dospěla k závěru, že uživatelé internetu, kteří využívají služeb společnosti Scarlet, po internetu bez povolení a bez úhrady poplatků přenášejí díla obsažená v jejím katalogu, a to pomocí sítí určených ke sdílení obsahu („peer-to-peer“), přičemž poskytovatel připojení má ideální postavení a technické prostředky k tomu, aby přijal opatření, která zajistí ukončení porušování autorského práva ze strany jeho zákazníků.

V daném případě **SDEU posuzoval, zda může být uložena povinnost zavést a využívat systém filtrování i) všech elektronických sdělení přenášovaných prostřednictvím služeb poskytovatele připojení, ii) zejména s využitím programů „peer-to-peer“, iii) použitelný vůči všem zákazníkům providera bez rozdílu, iv) jako preventivní nástroj, v) výlučně na náklady poskytovatele připojení a vi) bez časového omezení.**

SDEU poznamenal, že za shora uvedených podmínek by příkaz zavést systém filtrování bylo nezbytné považovat za nesouladný s požadavkem zajištění spravedlivé rovnováhy mezi ochranou práva duševního vlastnictví, již požívají majitelé autorských práv, a ochranou svobody podnikání, již požívají takové hospodářské subjekty, jako jsou poskytovatelé služeb připojení k internetu.

SDEU proto dospěl k závěru, že **unijní právo brání tomu, aby vnitrostátní soud uložil poskytovateli internetového připojení povinnost zavést systém filtrování za účelem zamezení protiprávnímu stahování souborů**. Takový příkaz je v rozporu se zákazem ukládat takovému poskytovateli obecnou povinnost dohledu. **Opatření spočívající v povinnosti obecné povahy, které má dlouhodobý či trvalý charakter, potenciálně s dopadem na všechny poskytovatele připojení, není možné stanovit prostřednictvím soudního rozhodnutí.**

Pro doplnění kontextu si dále dovoluji odkázat na **rozsudek SDEU ve spojených věcech C-509/09 a C-161/10** ze dne 25. 11. 2011.[8] Uvedený rozsudek se týkal čl. 5 (3) nařízení Brusel I (nařízení 44/2001/ES) a je významný z hlediska praktického **řešení příslušnosti soudů v prostředí internetu**. SDEU dospěl k závěru, že v případě údajného porušení osobnostních práv obsahem informací zveřejněných na internetových stránkách má poškozený možnost podat žalobu na náhradu celé nemajetkové újmy k soudům členského státu, v němž je vydavatel tohoto obsahu usazen. Poškozený ovšem může místo žaloby na náhradu celé nemajetkové újmy podat žalobu k soudům každého členského státu, na jehož území je nebo byl přístupný obsah informace zveřejněné na internetu. Tyto soudy jsou příslušné pouze k rozhodování o újmě způsobené na území členského státu sídla soudu, jemuž je žaloba podána. **Provozovatel internetových stránek, na kterého se vztahuje směrnice o elektronickém obchodu, však nemůže být podřízen přísnějším požadavkům, než jsou ty, které stanoví právo členského státu, v němž je usazen. Poskytovatelé zprostředkovatelských služeb tedy nemusejí v hostitelském členském státě**

dodržovat přísnější požadavky, než jsou ty, které jsou na ně použitelné v členském státě usazení.

K případné (spolu)odpovědnosti provozovatele internetového vyhledávače se vyjadřovaly rovněž německé soudy.[9] Dle jejich judikatury provozovatel internetového vyhledávače v zásadě neodpovídá jako rušitel, pokud prostřednictvím jeho služeb třetí osoby indexují a propojují obsahy (tj. za škodlivý obsah stránek, ke kterým se jeho klient připojí přes jím poskytované připojení), a po upozornění **odpovídá pouze tehdy, pokud z jeho prověření vyplývá jasné a jednoznačné porušení práv.** Dle rozsudku Zemského soudu Hamburg (rozsudek ze dne 12. 11. 2008, sp. zn. 308 O 548/08) v zásadě přichází v úvahu jen povinnost poskytovatele připojení upustit od závadného jednání. Podle analyzovaných civilních rozsudků ovšem nejsou internet provideri povinni zamezit přístupu k právně závadnému obsahu na internetu a neodpovídají proto ani podle zásad (spolu)odpovědnosti - „Störerhaftung“ (např. usnesení Vrchního zemského soudu Frankfurt am Main ze dne 22. 1. 2008, sp. zn. 6 W 10/08; rozsudek Zemského soudu Düsseldorf ze dne 13. 12. 2007, sp. zn. 12 O 550/07 nebo rozsudek Zemského soudu Kiel ze dne 23. 11. 2007, sp. zn. 14 O 125/07).[10]

Je zákon o některých službách informační společnosti pro providery skutečně bezpečným přístavem?

Jedním z problémů, na které dosavadní praxe poukazuje, je fakt, že **mnohdy bude obtížné identifikovat zákonem definovaný okamžik, kdy se provider prokazatelně dozvěděl o protiprávní povaze obsahu ukládaných informací nebo o protiprávním jednání uživatele,** tj. na základě jakých okolností a skutečností provider musí přistoupit k odstranění nebo zneprístupnění závadných informací, jinak bude dána jeho odpovědnost za cizí závadný obsah ve smyslu zákona č. [480/2004](#) Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o některých službách informační společnosti“). Ze shora uvedených judikátů SDEU vyplývá **princip upozornění poškozeného (či kohokoli jiného) v kombinaci s principem vnímání situace pohledem průměrného (dobrého a seriózního) podnikatele.**

Danou problematikou se již zabývaly také české soudy. První rozhodnutí na národní úrovni, které mj. posuzovalo právě podmínky povědomí providera o protiprávním stavu, od kterého se odvíjí vznik jeho zakročovací povinnosti, je rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2010, č.j. 10 Cm 47/2009-39.[11] V tomto případě se na soud obrátila společnost PROLUX Consulting Int. s.r.o. (dále jen „PROLUX“) s tvrzením, že příspěvky uveřejněné v internetové diskusi na portálu, který provozuje žalovaná společnost, internetové vydavatelství Internet Info, s. r. o. (dále jen „Internet Info“), poškozují její dobré jméno (příspěvky diskutujících o službách PROLUXu byly převážně značně kritické až expresivní, když na druhé straně fakticky odrážely její aktuální pověst).[12] PROLUX požadoval odstranění diskuze a finanční kompenzaci po Internet Info, která měla působit také preventivně, aby si provozovatel webu uvědomil svou odpovědnost. Soud prvního stupně žalobě částečně vyhověl, když společnosti Internet Info uložil povinnost odstranit celé diskusní vlákno zasahující do dobré pověsti PROLUXu (soud současně zamítl žalobu v té části, která se týkala požadavku na zaplacení finančního zadostiučinění). Ve vztahu k odpovědnosti společnosti Internet Info soud dospěl k závěru, že *„žalovaný si musel být vědom toho, že urážlivé a hanlivé výrazy vyskytující se ve veřejné diskusi na jeho internetových stránkách mohou poškodit dobrou pověst žalobce, tedy je podle § 5 odst. 1 písm. a) i b) zákona č. [480/2004](#) Sb. odpovědný za obsah informací uložených na žádost uživatele, neboť mohl vzhledem k předmětu činnosti, okolnostem a povaze případu vědět, že obsah ukládaných informací uživatele je protiprávní (v rozporu s obecnými pravidly slušnosti) a neučinil žádné kroky k odstranění urážlivých a hanlivých výrazů směřujících proti žalobci, které nijak nepřipívají úrovni diskuze. Proto podle ustanovení § 5 odst. 1 zák. č. [480/2004](#) Sb. ve spojení s ustanovením § 19b obč. zák. v této části žalobě vyhověl a uložil*

žalovanému odstranit z internetu diskuzi obsahující závadné výrazy.“[13]

Proti uvedenému rozsudku soudu prvního stupně Internet Info podala odvolání,[14] kterým požadovala, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žaloba na uložení povinnosti odstranit specifikované diskusní vlákno z internetových stránek žalované se zamítá. Vrchní soud v Praze jako odvolací soud odvolání částečně vyhověl, když svým rozsudkem ze dne 2. 3. 2011, č.j. 3 Cmo 197/2010-82[15] korigoval zjevně excesivní interpretaci prvoinstančního soudu (rozšiřující odpovědnost poskytovatele takové služby nad rámec ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých službách informační společnosti).[16] Vrchní soud výrazným způsobem změnil původní rozsudek tak, že Internet Info nemusí mazat celé předmětné diskusní vlákno a kritické názory na adresu PROLUXu mohly být dále ponechány. Společnosti Internet Info byla ovšem uložena povinnost odstranit z diskuse vulgarismy, které PROLUX hanily.

Vrchní soud totiž judikoval, že „není pochyb o tom, že žalovaný v rámci své odpovědnosti podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona **je povinen zabránit páchaní trestných činů, jako je šíření rasismu, dětské pornografie atd., a bránit šíření těch příspěvků uživatelů, jež jsou zjevně protiprávní** (jak je vyjádřeno formulací podmínky, že nejde o informace, o nichž provozovatel služby mohl – vzhledem k předmětu své činnosti a okolnostem a povaze případu – vědět, že jsou (tyto informace či samo jednání uživatele) protiprávní). **Mezi takové obsahem zjevně protiprávní informace je třeba zařadit i příspěvky, jež s cílem dehonestovat označeného jsou jen souhrnem vulgarit bez snahy o věcnou diskusi či kritiku. Za obsah takovýchto informací provozovatel služby plně odpovídá a odpovědnost se může zprostit jen, prokáže-li, že o protiprávnosti obsahu informace vědět nemohl.** I pokud by tak bylo, je povinen takovou informaci neprodleně odstranit či zneprístupnit, jinak se vystavuje opět odpovědnosti za její obsah, za podmínky § 5 odst. 1 písm. b) zákona. **Tato naposled zmíněná odpovědnost odstranit či zneprístupnit příspěvek je však podle názoru odvolacího soudu podstatně širší a zahrnuje i ty případy (jdoucí mimo rámec zjevné protiprávnosti podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona), kdy je protiprávnost obsahu určité informace - do té doby sporná - postavena na jisto až rozhodnutím soudu** (pokud předtím provozovatel sám takový závěr neakceptuje na základě doložení protiprávnosti jiným způsobem).[17]

Lze souhlasit s názorem, že ačkoli rozsudek Vrchního soudu v Praze představuje „pouze“ první pravomocné rozhodnutí vnitrostátních soudů, je významný z toho pohledu, že blíže vymezil mantinely svobody kritického projevu uživatelů internetu ve vazbě na vznik odpovědnost providera, který diskuzi uživatelů svých stránek sice nemoderoval (jen ji umožnil), avšak po upozornění na dehonestující obsah sdělení nepřikročil k „cenzurnímu zásahu“ ve vztahu k cizím závadným informacím. Zda rozhodnutí Vrchního soudu v Praze interpretuje právní normy dostatečně přesně a výstižně, ponechávám dalšímu vývoji, který jistě přinese nové případy posuzování odpovědnosti providerů za cizí obsah. Také z tohoto důvodu ponechávám otázku položenou v nadpise této kapitoly záměrně otevřenou, a to minimálně do doby rozhodnutí dovolacího soudu v případě PROLUX.

Při absenci precedentu jako obecného pramene práva v českém právním řádu na druhé straně nebude možné jediné soudní rozhodnutí přeceňovat, resp. považovat jej za zcela dogmatické (umožňující automatickou aplikaci na další případy odpovědnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb na internetu). Každopádně bude nadále platit, že vznik odpovědnosti providera bude podmíněn konkrétními okolnostmi jednotlivého případu.

Mgr. David Mareš, Ph.D.

[MT Legal s.r.o., advokátní kancelář](#)

Karoliny Světlé 25
110 00 Praha 1

Tel.: + 420 222 866 555
Fax: + 420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com

Jakubská 121/1
602 00 Brno 2

Tel.: + 420 542 210 351
Fax: + 420 542 212 518
e-mail: info@mt-legal.com

Bukovanského 1345/30
710 00 Ostrava - Slezská Ostrava

Tel.: + 420 596 629 503
Fax: + 420 596 629 508
e-mail: info@mt-legal.com

[1] Článek je dostupný >>> [zde](#).

[2] Rozsudek SDEU je dostupný >>> [zde](#).

[3] Společnost Google provozuje vedle internetového vyhledávače, který na základě zadaných klíčových slov zobrazí internetové stránky, které nejlépe odpovídají těmto klíčovým slovům v

sestupném pořadí podle relevance, také automatizovaný systém placené optimalizace pro vyhledávače nazvaný „Adwords“. Tato služba umožňuje komukoli nechat si zajistit, aby se prostřednictvím výběru jednoho či několika klíčových slov v případě shody se slovy v zadání, které uživatel internetu vložil do vyhledávače, objevil reklamní odkaz na jeho internetovou stránku.

[4] Rozsudek SDEU je dostupný >>> [zde](#).

[5] O uvedeném rozsudku bylo blíže referováno >>> [zde](#).

[6] Rozsudek SDEU je dostupný >>> [zde](#).

[7] O uvedeném rozsudku bylo blíže referováno >>> [zde](#) nebo >>> [zde](#).

[8] Rozsudek SDEU je dostupný >>> [zde](#).

[9] Německé právo užívá označení „Störerhaftung“, které pojmově odpovídá (spolu)odpovědnosti povinného (v daném případě providera) za zásah do (věcných) práv způsobený tím, že zásahu do práv nezabránil, ačkoli tak učinit mohl a měl.

[10] Spolkový soudní dvůr (der Bundesgerichtshof, BGH) odmítl v tzv. Schöner-Wetten rozsudku (rozsudek ze dne 1. 4. 2004, sp. zn. I ZR 317/01) rovněž paušální odpovědnost poskytovatele za umístění hyperlinků.

[11] Rozsudek Městského soudu v Praze je dostupný >>> [zde](#).

[12] Jádrem sporu bylo zejména vyjádření jednoho z diskutujících, ve kterém mj. bylo uvedeno, že „PROLUX lže jak svině“.

[13] O prvoinstančním rozhodnutí hojně referovala internetová média, viz např. >>> [zde](#) nebo [zde](#). Zajímavě osobitý pohled na věc prezentoval zakladatel Internet Info, p. Marek Antoš, ve svém blogu >>> [zde](#).

[14] Odvolání společnosti Internet Info je dostupné >>> [zde](#).

[15] Rozsudek Vrchního soudu v Praze je dostupný >>> [zde](#).

[16] O rozsudku Vrchního soudu v Praze bylo referováno opět na internetovém portále lupa.cz: >>> [zde](#). Zajímavý právní rozbor s názvem Zodpovednosť poskytovateľa za obsah diskusných príspevkov, který analyzuje rozsudek ve věci PROLUX, je dostupný >>> [zde](#).

[17] Rozsudek Vrchního soudu v Praze se stal pravomocným. Nicméně PROLUX se proti němu brání podaným dovoláním. Právní věc byla Nejvyšším soudem přiřazena sp. zn. 23 Cdo 2623/2011, avšak ke dni publikace příspěvku Nejvyšší soud o dovolání nerozhodl.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)